

NIEUW DEMONSTRATIEPROJECT 'BEMESTING IN DE VOLLEGROND- SIERTEELT'

Omdat bemesten in de sierteelt meer is dan het toedienen van organische en minerale meststoffen heeft dit nieuwe demonstratieproject als doel een totaalconcept van beïnvloedende factoren te demonstreren. Hierbij staat het streven naar een kwalitatief eindproduct, zonder in conflict te komen met de mestwetgeving, centraal.

Verónica Dias (PCS)
Stijn Moermans (BDB)

Recent is een nieuw demonstratieproject rond bemesting in de sierteelt goedgekeurd door het Departement Landbouw en Visserij. Het project is gestart op 1 maart 2015 en het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS) en de Bodemkundige Dienst van België (BDB) fungeren als partners. Gezien het huidige mestactieplan IV op zijn einde is en de doelen met de bestaande maatregelen niet behaald zijn, wordt verwacht dat er in MAP V (nog) strengere maatregelen zullen komen om de waterkwaliteit sneller te doen verbeteren. Het 2-jarige demoproject heeft als doel de vollegrondsiertelers nog sterker te sensibiliseren om hun bemesting enkel nog op een oordeelkundige, voldoende onderbouwde manier toe te passen. Deze doelstelling wordt nagestreefd door het demonstreren van de verschillende aspecten die invloed hebben op de bemesting.

Mineralisatie van organische bemesting

De hoeveelheid stikstof die vrijkomt door de mineralisatie uit stalmest en groencompost wordt vaak nog te veel

▲ De hoeveelheid stikstof die vrijkomt door de mineralisatie uit stalmest en groencompost wordt vaak nog te veel onderschat waardoor onnodig, of op het verkeerde tijdstip bemest wordt

onderschat waardoor onnodig, of op het verkeerde tijdstip (te laat in het seizoen als er al voldoende N beschikbaar is via mineralisatie) bemest wordt met een hoog nitraatresidu tot gevolg.

De invloed van bekalking op de mineralisatie

Bij een lage pH (onder de 5,5) neemt de mineralisatiesnelheid zeer sterk af. Dit betekent dat er minder stikstof vrijkomt en er dus meer meststoffen moeten gestrooid worden om het gewas in groei te houden. Een eenvoudige bekalking kan dus sterk bijdragen tot een verhoogde mineralisatie. Door dit in rekening te brengen, kan bespaard worden op meststoffen.

▲ Uit eerdere proeven is gebleken dat door de toepassing van plaats-specifieke bemesting de hoeveelheid meststoffen met 30% kan gereduceerd worden

Plaats-specifieke bemesting

Omdat meststoffen efficiënter zouden benut worden door de planten, is het van belang dat de meststoffen zoveel mogelijk in de buurt van de wortels gestrooid worden, zonder echter verbranding van de wortels te veroorzaken. Uit eerdere proeven is gebleken dat door de toepassing van

deze plaatsspecifieke bemesting de hoeveelheid meststoffen met 30% kan gereduceerd worden.

“De deelsectoren die in de proeven aan bod zullen komen zijn knolbegonia, potchrysanen in vollegrond, laanboomkwekerij, bosboomkwekerij en heesters.”

Organische bemesting in meerjarige teelten

Eén van de grootste knelpunten in de sector is hoe de organische stof op peil te houden in meerjarige teelten zonder de normen van het mestdecreet te overschrijden. Een gefractioneerde toediening van organische bemesting tijdens de teelt, gespreid over meerdere jaren, kan misschien de oplossing zijn.

De invloed van mechanische onkruidbestrijding op de mineralisatie

Door het toepassen van een diepe (20 cm) mechanische onkruidbestrijding wordt de bodem grondig bewerkt en gekeerd waardoor er zuurstof in de bodem gebracht wordt. Dit zorgt voor een snellere mineralisatie en dus meer stikstofvrijstelling. Deze toepassing kan een behoorlijke impact hebben op de plantbeschikbare stikstof, maar wordt nog te weinig in rekening gebracht. Demonstratie hiervan zal leiden tot bewustwording waardoor hiermee zal rekening gehouden worden in de bemestingsstrategie.

Groenbedekkers en vanggewassen

Het gebruik van groenbedekkers en vanggewassen zal gestimuleerd worden door verschillende groenbemesters

te demonstreren om:

- organische stof en de bodemvruchtbaarheid op peil te houden;
- niet benutte stikstof (en andere nutriënten) op te nemen tussen de bomenrijen (laanboomkwekerij);
- restnitraat (en andere nutriënten) op te nemen na het einde van een teeltvermindering van het nitraatresidu en hergebruik van deze nutriënten in het volgende teeltjaar (besparing op meststoffen en milieu);
- aaltjes te bestrijden.

Juiste minerale meststoffen op het juiste moment inzetten

Bij de keuze van de bemesting zijn de factoren: (1) type meststof (gecoate meststoffen, meststoffen met nitrificatieremmer, snelwerkende minerale meststoffen); (2) klimaatsomstandigheden; (3) tijdstip in het groeiseizoen; (4) de plantbehoefte en (5) voedingstoestand van de bodem bepalend. Vroeg in het groeiseizoen wordt beter een meststof gekozen met een langere werkingsduur zodat de nutriënten geleidelijk vrijkomen. Later in het groeiseizoen is het interessanter te kiezen voor meststoffen met een kortere werkingsduur of zelfs een snelwerkende meststof. De nutriënten moeten zo snel mogelijk opgenomen worden om de planten in optimale groei te houden waarbij de invloed op het nitraatresidu in het najaar zoveel mogelijk beperkt wordt.

Strategische bodemstaalnames

Door een juiste keuze van het staalnametijdstip kan een groot deel van de verplicht te nemen bodemstalen nuttig ingevuld worden. Aanvullend zal hier een kostprijsvergelijking gemaakt worden waarbij de kost van een bodemstaal met de kost van de meststof zal vergeleken worden.

De hierboven vermelde factoren zullen gedemonstreerd worden door proeven op praktijkbedrijven aan te leggen en op te volgen. De expertise van de projectpartner Bodemkundige Dienst van België zal heel belangrijk zijn bij de analyse en interpretatie van de vele bodemstalen die gedurende dit project genomen zullen worden. Daarnaast zullen ze ook de 'Koolstofsimulator' gebruiken om de impact van het gekozen type organische bemesting of groenbedekkers op de organische stofopbouw te demonstreren.

De deelsectoren die aan bod zullen komen zijn knolbegonia, potchrysanen in vollegrond, laanboomkwekerij, bosboomkwekerij en heesters. Daarnaast zijn er ook snijbloemen in vollegrond, waar geen demoproeven worden voorzien, maar die wel bij de aangelegde demo's betrokken zullen worden zodat ze ook gesensibiliseerd worden.

Wij beloven voor deze zomer alvast 5 boeiende demodagen (één per deelsector) waar naast de projectbevindingen ook andere interessante thema's zullen toegelicht worden. ■

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, de Europese Unie, het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie, de Provincie Oost-Vlaanderen, Boerenbond, AVBS dé sierteelt- en groenfederatie, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.